

Кәсіптік стандарт: «Автомобиль көлігіндегі көлік-экспедициялық қызметтер »

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолданылу аясы: «Автомобиль көлігіндегі көлік-экспедициялық қызметтер» кәсіби стандарты Қазақстан Республикасының «Кәсіби біліктіліктер туралы» Заңының 5-бабының 5-тармағына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 7 қыркүйектегі № 377 бұйрығымен бекітілген «Кәсіби стандарттарды әзірлеу және (немесе) өзектендіру қағидаларына» сәйкес әзірленген және білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға қойылатын талаптарды айқындайды. Оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқыту, қызметкерлер мен білім беру ұйымдары түлектерінің кәсіби біліктілігін тану, сондай-ақ ұйымдар мен кәсіпорындардағы персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттерді шешу талаптары белгіленеді

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) автомобиль көліктік құралы (келесі - АКҚ) – автомобиль көлігінің жылжымалы құрам бірлігі. Оған автобустар, шағын автобустар, жеңіл және жүк автомобильдері, троллейбустар, автомобиль тіркемелері, седельді тартқыштарға арналған жартылай тіркемелер, сондай-ақ белгілі бір жүк түрлерін тасымалдауға арналған мамандандырылған автомобильдер мен әртүрлі, негізінен көлікке қатысы жоқ жұмыстарды орындауға арналған арнайы автомобильдер жатады

2) алғашқы көмек – зардап шеккендерге білікті медициналық көмек көрсетілгенге дейін көмек көрсетуші тұлғалар орындай алатын іс-шаралар кешені

3) білім – кәсіптік міндет шеңберінде іс-әрекеттерді орындау үшін қажетті зерделенген және меңгерілген ақпарат

4) дағды – кәсіптік міндетті толығымен орындауға мүмкіндік беретін білім мен машықты қолдану қабілеті

5) диспетчерлік қызмет – жүк тасымалдарын жедел диспетчерлік басқаруды жүзеге асыратын қызмет

6) жол парағы – диспетчер тарапынан көлік құралы жүргізушісіне берілетін, көлік құралының жұмысын есепке алуға арналған құжат

7) жүк – бұл экспедиторға тасымалдауды ұйымдастыру үшін берілетін кез келген мүлік, оның ішінде контейнерлер мен поддондар

8) жүк алушы – автомобиль көлігімен тасымалдау шартына сәйкес жүкті қабылдауға уәкілеттік берілген жеке немесе заңды тұлға

9) жүк жөнелтуші – жүкқұжаттарда көрсетілген және жүкті жөнелтетін тұлға

10) кәсіп – жеке адам жүзеге асыратын және орындалуы үшін белгілі бір біліктілікті талап ететін қызмет түрі

11) кәсіптік біліктілік – кәсіп бойынша еңбек функцияларын орындау үшін талап етілетін құзыреттерді меңгеруді сипаттайтын кәсіптік даярлық дәрежесі

12) кәсіптік стандарт (бұдан әрі – кәсіптік стандарт) – формалды және (немесе) формалды емес, және (немесе) информалды білім беру ескеріле отырып, білімге, машыққа, дағдыға, жұмыс тәжірибесіне, біліктілік деңгейі мен құзыреттілікке, кәсіптік қызметтің нақты бір саласындағы еңбек мазмұнына, сапасына және жағдайларына қойылатын жалпы талаптарды белгілейтін жазбаша ресми құжат

13) көлік жүкқұжаты – теміржол, су жолдары, әуе және автомобиль көлігі арқылы жөнелтілетін жүктерді тасымалдауды ресімдеуге арналған жүкқұжат бастапқы құжат болып табылады

14) көлік құралы – жүк автомобилі, тартқыш, тіркеме, жартылай тіркеме (автопойыздар: тіркемесі бар жүк автомобилі – тіркемелі автопойыз, жартылай тіркемесі бар тартқыш – седельді автопойыз)

15) құзырет – еңбек функциясын құрайтын бір немесе бірнеше кәсіптік міндетті орындауға мүмкіндік беретін дағдыны қолдану қабілеті

16) машық – кәсіптік міндет шеңберінде жекелеген бірлі-жарым іс-әрекетті физикалық тұрғыдан және (немесе) ақыл-оймен орындау қабілеті

17) ұшу – жөнелту орнынан межелі жерге дейінгі бір бағыттағы жүріс

18) сапар – барып-қайту жолы (шеңберлі рейс)

19) тахограф – автокөлік құралында орнатылатын, жүргізушілер мен экипаж мүшелерінің жылдамдығын, еңбек және демалыс режимін тіркеуге арналған бақылау құрылғысы

20) тауар-көлік жүкқұжаты – көлік құралдарының қатысуымен оларды өткізу кезінде тауар-материалдық құндылықтардың (ТМҚ) қозғалысын есепке алуға арналған жүкқұжат және жүк жөнелтушіден есептен шығаруға және оларды жүк алушыдан кіріске алуға негіз болып табылады

21) Incoterms (International commercial terms) – халықаралық ережелер сөздік форматында беріліп, сыртқы жеке сауда саласында ең кеңінен қолданылатын сауда терминдерінің бірімәнді түсіндірілуін

қамтамасыз етеді. Олар, ең алдымен, «франко» (ағылшынша free – «тазарту») ұғымына қатысты, яғни жауапкершіліктің сатушыдан сатып алушыға ауысу орнын айқындайды

22) EDI (Electronic data interchange, электронный обмен данными – ұйымдар арасында құрылымдалған цифрлық ақпарат алмасуды қамтамасыз ететін, белгілі бір регламенттер мен берілетін хабарламалардың форматтарына негізделген стандарттар мен конвенциялар сериясы

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

- 1) АКҚ – автомобиль көлік құралы
- 2) АТЖШ – апаттар мен төтенше жағдайлар кезіндегі жедел шақыру
- 3) БА – басшы, маман және басқа да лауазымдардың біліктілік анықтамалығы
- 4) БТБА – жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы
- 5) ЕСТР – халықаралық автомобиль тасымалдарын жүзеге асыратын көлік құралдары экипаждарының жұмысын реттеуге қатысты Еуропалық келісім
- 6) ЖЖМ – жанар-жағармай майы
- 7) СБШ – салалық біліктілік шеңбері
- 8) ТЖКБ – техникалық және кәсіби білім
- 9) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Автомобиль көлігіндегі көлік-экспедициялық қызметтер

5. Кәсіптік стандарттың коды: H52299143

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

- Н Көлік және қоймалау
- 52 Жүктерді қоймаға қою және қосалқы көлік қызметі
- 52.2 Қосалқы көлік қызметі
- 52.29 Өзге де көліктік қосалқы қызмет
- 52.29.9 Өзге де көліктік-экспедициялық қызметтер

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіби стандарт «Автомобиль көлігіндегі көлік-экспедициялық қызметтер» кәсіптік стандарты келісімшартқа сәйкес автомобиль көлігіндегі жүктерді тасымалдауға байланысты экспедициялық қызметтерді ұйымдастыру және орындау талаптарын анықтайды, оның ішінде тасымалдау құжаттарын рәсімдеу, жүктеу–түсірме жұмыстарын ұйымдастыру, жеткізу шарттарын бақылау және көлік процесінің қатысушыларымен өзара әрекеттесуі

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

- 1) Көлік бойынша менеджері (логистика менеджері) - 6 СБШ-нің деңгейі
- 2) Тарификатор (автомобиль көлігінде) - 2 СБШ-нің деңгейі
- 3) Көлік бойынша менеджері (автомобиль тасымалдары бойынша) - 5 СБШ-нің деңгейі
- 4) Саяхатшы-көлік жүргізуші - 3 СБШ-нің деңгейі
- 5) Диспетчер (жүк көліктерін сүйемелдеу) - 4 СБШ-нің деңгейі
- 6) Автокөлік компаниясының басшысы - 7 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Көлік бойынша менеджері (логистика менеджері)»:

Топтың коды:	2432-0		
Қызмет атауының коды:	-		
Кәсіптің атауы:	Көлік бойынша менеджері (логистика менеджері)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (Нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеуіндегі тізбесінде № 22003 болып тіркелген). 67-параграф. Менеджер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Көлік қызметтері	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жоғары білім (бакалавриат, маман) және кемінде 2 жылдық тәжірибелік жұмыс өтілі		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүктерді автомобиль көлігімен ең төменгі шығындармен оңтайлы маршруттар бойынша тасымалдауды ұйымдастыру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Автомобиль көлігінде жүк және коммерциялық жұмысты ұйымдастыру 2. Жүктерді тасымалдау бойынша автокөлік жұмысын ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Автомобиль көлігінде жүк және коммерциялық жұмысты ұйымдастыру	Дағды 1: Жүк тасымалдарын автомобиль көлігімен жоспарлау	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктерді автомобиль көлігімен жөнелту пунктінен жеткізу пунктіне дейін тасымалдаудың ықтимал маршруттарын, схемаларын айқындау (өзірлеу) 2. Алынған деректер негізінде белгіленген уақыт ішінде жеткізу мөлшерлемелері мен мерзімдерін есептеу 3. Бар деректер негізінде тасымалдау құнын есептеу 4. Коммерциялық ұсынысты дайындау үшін қажет деректерді мердігерлерден сұрату 5. Коммерциялық ұсынысты құрастыру және келісу 6. Клиентпен келісілмеген жағдайда, қажет болғанда, коммерциялық ұсыныстың баламалы нұсқаларын өзірлеу 7. Клиентпен байланыс ұстап тұру 8. Клиент деректеріне сәйкес көлік құралдарын тапсырыс беру 9. Жүкті автомобиль көлігімен тасымалдауға арналған шарттардың негізгі талаптарын айқындау 10. Жеке компьютерде қажетті бағдарламаларды, оның ішінде кеңселік қосымшаларды қолдана отырып, сондай-ақ факсимильдік және көшірмелік кеңсе техникасымен жұмыс істеу 11. Әртүрлі электрондық құжаттарды электрондық және кәдімгі пошта арқылы жіберу және қабылдау
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Коммерциялық ұсыныстың құрылымы 2. Тасымалдау құнын есептеу әдістемесі 3. Автомобиль көлігімен жүк тасымалдау ережелері 4. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау ережелері 5. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 6. Рұқсат беру жүйесін қолдану қағидалары 7. Автомобиль көлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 8. Негізгі бағыттар бойынша негізгі тасымалдаушылардың қолданыстағы тарификация жүйелері 9. Тасымалдауларға арналған тарифтер, жеңілдіктер және жеңілдетілген жүйелер 10. Тасымалдауда қолданылатын жылжымалы құрам түрлері мен параметрлерінің негіздері (жүк көтергіштігі, жүк сыйымдылығы, жүк бөлігінің габариттік өлшемдері); 11. Жүкті тиеу немесе түсіру операцияларының нормалары мен нормативтері 12. Жолақы мен алымдарды есептеу ережелері 13. Жеке компьютер және корпоративтік бағдарламалар 14. Электрондық құжат айналымы негіздері, электрондық құжат алмасу сервистері, EDI 15. Келіссөздер жүргізу және іскерлік хат алмасу үшін жеткілікті деңгейде (қажет болған жағдайда) ағылшын тілін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Жүк және коммерциялық жұмысқа бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жылжымалы құрамды олардың жүк көтергіштігі мен сыйымдылығына белгіленген нормаларға сәйкес ұтымды пайдалануын бақылау 2. Жүк тиеу-түсіру жұмыстарының орындалуын ұйымдастыруды бақылау 3. Жүк тасымалдау және көлік экспедициясы шарттарының орындалуын бақылау 4. Жүктерді тасымалдау ережелерінің, соның ішінде халықаралық қатынастардағы және рұқсат беру жүйесі талаптарының сақталуын бақылау 5. Көрсетілетін қызмет көлемін және компания табысын, оның ішінде халықаралық автомобиль жүк тасымалдарынан түсетін табысты бағалау 6. Қызметкерлердің өндірістік және еңбек тәртібін сақтауын, олардың лауазымдық нұсқаулықтарды, еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын орындауын бақылау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автомобиль көлігіндегі негізгі технологиялық үдерістер 2. Компания қызметкерлерінің лауазымдық нұсқаулықтары 3. Есеп беру нысандары және есептерді тапсыру мерзімдері 4. Нарықтық шаруашылық жүргізу әдістері және қаржылық менеджмент 5. Есеп айырысу әдістері, компанияның шаруашылық-қаржылық қызметіне экономикалық талдау жүргізу және ішкі резервтерді айқындау 6. Автомобиль көлігімен жүк тасымалдау ережелері 7. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау ережелері 8. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 9. Рұқсат беру жүйесін қолдану қағидалары 10. Автомобиль көлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 11. Жүк операциялары кезіндегі көлік құралдарының бос тұрып қалу нормалары 12. Кәсіпорын қызметкерлерінің жұмыс және демалыс уақыты туралы ереже 13. ЕСТР нормалары 14. Жүкті тиеу және бекіту бойынша техникалық шарттар 15. Жүк тиеу-түсіру жұмыстарындағы еңбек қауіпсіздігі және өндірістік санитария ережелері
<p>Еңбек функциясы 2: Жүктерді тасымалдау бойынша автокөлік жұмысын ұйымдастыру</p>	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі: Дағды 1: Логистикалық процестерді басқару</p>	<p>Ұсынылмайды</p> <p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көлік-экспедициялық операцияларды жоспарлау және ұйымдастыру 2. Тасымалдау маршруттары мен кестелерін әзірлеу 3. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес көлік және тауарға ілеспе құжаттарды ресімдеу 4. Көлік-экспедициялық қызметтердің құнын есептеуді жүзеге асыру 5. Жүктерді тасымалдау және экспедициялау шарттарын жасасу және сүйемелдеу 6. Тасымалдауды жоспарлау үшін логистикалық Ақпараттық жүйелер мен бағдарламалық жасақтаманы пайдаланыңыз

		Білімдер:	
		1. Тарифтерді есептеу және көлік және экспедициялық қызметтер құнын қалыптастыру қағидалары 2. Логистика және жүк ағындарын басқару негіздері 3. Мемлекеттік және бақылаушы органдармен (оның ішінде көлік инспекциясы, кеден органдары, салық органдары) өзара іс-қимыл жасау тәртібі 4. Қазақстан Республикасының автомобиль көлігіндегі еңбекті қорғау, техника қауіпсіздігі және жол жүрісі қауіпсіздігінің талаптары 5. Көлік-логистикалық қызметте цифрлық және ақпараттық жүйелерді пайдалану негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 2: Көлік-экспедициялық процестерді ұйымдастыру және үйлестіру	Машықтар:	
		1. Клиенттерге көліктік-экспедициялық қызмет көрсету процесін жоспарлау және ұйымдастыру 2. Жүктерді тасымалдау маршруттарын әзірлеу және оңтайландыру 3. Көліктік-экспедициялық қызмет көрсету шарттары бойынша міндеттемелердің орындалуын бақылау 4. Көлік-экспедициялық қызметтер мен тарифтердің құнын есептеуді жүзеге асыру 5. Клиенттермен, тасымалдаушылармен, қоймалармен, кеден және бақылаушы органдармен өзара іс-қимыл жасау	
		Білімдер:	
		1. Көлік-экспедиторлық қызмет көрсетуге арналған шарт 2. "Қазақстан Республикасындағы көлік туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 3. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау ережесі 4. АТС техникалық пайдалану ережелері 5. Логистика және жүк тасымалдауды ұйымдастыру негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Күйзеліске тұрақтылық Аналитикалық ойлау		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Автокөлік компаниясының басшысы	
	5	Автокөлікпен тасымалдау жөніндегі менеджер	
10. Кәсіптің карточкасы «Тарификатор (автомобиль көлігінде) »:			
Топтың коды:	4311-4		
Қызмет атауының коды:	4311-4-005		
Кәсіптің атауы:	Тарификатор (автомобиль көлігінде)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық:	Біліктілік:
	Білім деңгейі: -	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жұмыс тәжірибесіз		

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүк тасымалы үшін автомобиль көлігімен тарифтерді есептеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүк тасымалы тарифтерін автомобиль көлігімен есептеу 2. Жүк тасымалдарын автомобиль көлігі арқылы жүзеге асыруға өтінімдерді өңдеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жүк тасымалы тарифтерін автомобиль көлігімен есептеу	Дағды 1: Клиенттерден алынған ақпарат негізінде жүк тасымалы тарифтерін есептеу	Машықтар: 1. Жүктерді тасымалдау мөлшерлемелерін, соның ішінде арнайы бағдарламаларды пайдалана отырып, есептеу 2. Клиенттердің ақпараты негізінде жүктерді тасымалдау мөлшерлемелерін есептеу 3. Мөлшерлемелерді есептеу үшін клиенттерден ақпарат жинау
		Білімдер: 1. Экспедицияланатын жүктердің тасымал маршруты, байланыс түрлері 2. Тасымалданатын жүктің түрі, сипаттамасы 3. Жүк тасымалдауға арналған тарифтерді есептеу және қолдану тәртібі 4. Ақпараттық технологиялар және арнайы бағдарламалық өнімдер 5. Жол бойындағы төлемдер мен алымдар 6. Жеңілдіктер мен маусымдық тарифтердің жарамдылық мерзімі 7. Еңбек ұйымдастыру негіздері, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының негіздері, ішкі еңбек тәртібі ережелері, еңбекті қорғау және қауіпсіздік, санитарлық талаптар, өрт қауіпсіздігі талаптары 8. Ішкі еңбек тәртібі ережелері 9. Кәсіби және іскерлік этика негіздері 10. Конфликтология негіздері
		Дағдыны тану мүмкіндігі: Ұсынылмайды
	Дағды 2: Клиенттердің өтініштерімен жұмыс істеу	Машықтар: 1. Клиенттердің өтінімдерін өңдеп, жүктерді тасымалдау мөлшерлемелерін есептеу үшін қажетті ақпараттың (құжаттаманың) бар-жоғын талдау 2. Клиенттермен тиімді өзара әрекеттесуді қамтамасыз ету 3. Есептеулер мен жоспарлау үшін жетіспейтін деректерді жинауды және өзектендіруді қамтамасыз ету
	Білімдер: 1. Жүк тасымалдарын автомобиль көлігімен жүзеге асыру ережелері 2. Транзиттік елдерде және тағайындалған елде жол жүру шарттары, алынатын төлемдердің мөлшері, ақылы инфрақұрылымға қолжетімділік 3. Ішкі еңбек тәртібі ережелері 4. Кәсіптік және іскерлік этика негіздері 5. Конфликтология негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі: Ұсынылмайды	
Еңбек функциясы 2:		

Жүк тасымалдарын автомобиль көлігі арқылы жүзеге асыруға өтінімдерді өңдеу	Дағды 1: Өтінімдерді рәсімдеу		Машықтар:	
			1. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдауға өтінімдерді рәсімдеу және өңдеу 2. Офистік қосымшаларды қоса алғанда, қажетті бағдарламаларды қолдана отырып, дербес компьютерде факсимильді және көшірмелі ұйымдастыру техникасында жұмыс істеу 3. Корпоративтік АТ жүйелерін пайдалана отырып, тасымалдауға өтінімдер бойынша құжат айналымын жүзеге асыру	
			Білімдер:	
			1. Өтінімдерді қабылдау, рәсімдеу және өңдеу тәртібі 2. Жүк қабылдау, тапсыру және жөнелтуге арналған құжаттар тізімі 3. Жеке компьютер және офис бағдарламалары 4. Кеңсе техникасы, байланыс және коммуникация құралдары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		Ұсынылмайды	
	Дағды 2: Өңделген өтінімдерді есепке алу		Машықтар:	
			1. Өңделген өтінімдерді есепке 2. Түскен өтінімдерді жүйеге тіркеу 3. Өтінімдерді белгіленген рәсімдерге сәйкес өңдеу 4. Өңделген өтінімдер бойынша есептер қалыптастыру	
			Білімдер:	
			1. Өтінімдерді қабылдау, рәсімдеу және өңдеу тәртібі 2. Ішкі іскерлік құжат айналымы 3. Еңбек ұйымдастыру және қорғау негіздері, ішкі еңбек тәртібі ережелері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік Орындаушылық			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:		
	3	Саяхатшы-көлік жүргізушісі		
11. Кәсіптің карточкасы «Көлік бойынша менеджері (автомобиль тасымалдары бойынша)»:				
Топтың коды:	2432-0			
Қызмет атауының коды:	-			
Кәсіптің атауы:	Көлік бойынша менеджері (автомобиль тасымалдары бойынша)			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (Нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеуіндегі тізбесінде № 22003 болып тіркелген). 67-параграф. Менеджер			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: Автокөлікте тасымалдауды ұйымдастыру және қозғалысты басқару	Біліктілік:	
	Білім деңгейі: ТЖКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Логистика (салалар бойынша)	Біліктілік:	

	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Автомобиль көлігінде тасымалдауды ұйымдастыру және қозғалысты басқару	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Жоғары білім (бакалавр, маман) және кемінде 3 жылдық тәжірибесі бар жұмыс тәжірибесі		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2432-0-003 - Тасымалдауды ұйымдастыру жөніндегі инженер 2432-0-007 - Көліктік-экспедициялық қызмет саласындағы маман		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Автомобиль көлігімен жүк тасымалдауды және экспедициялауды ұйымдастыру		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Автомобиль көлігімен жүк тасымалдауды жүзеге асыруға дайындық жұмыстарын ұйымдастыру 2. Жүк тасымалдау және экспедирлеу процесін автомобиль көлігі арқылы ұйымдастыру 3. Жүк тасымалдау және экспедициялау қызметінің нәтижелерін бақылау автокөлікте 4. Жүк тасымалдау және автокөлік тасымалдау экспедициясы қызметін дамыту саласындағы стратегияны әзірлеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Автомобиль көлігімен жүк тасымалдауды жүзеге асыруға дайындық жұмыстарын ұйымдастыру	Дағды 1: Жүк тасымалдауды техникалық-экономикалық талдау жүргізе отырып жоспарлау	Машықтар:	
		1. Жүк тасымалдау мен экспедиторлық қызметтің құнын, сондай-ақ жеткізу мерзімдерін (соның ішінде халықаралық қатынаста) тапсырыс берушіден алынған деректер негізінде коммерциялық ұсынысты дайындау үшін есептеу 2. Коммерциялық ұсынысты құрастыру, оны талқылау және тапсырыс берушімен келісу 3. Жүк тасымалдауды ұйымдастыру және орындау мәселелерін талқылау үшін тапсырыс берушімен тұрақты байланыс орнату 4. Жүкті тапсырыс берушінің өтінішінде көрсетілген көлемде тасымалдауды қамтамасыз ету үшін қажетті автокөліктер санын есептеу 5. Жүк тасымалдаудың ең қысқа мерзімде және минималды шығынмен орындалуы үшін оңтайлы маршруттар мен схемаларды әзірлеу 6. Жүк тасымалдауға арналған шартты және көлік экспедициясы шартын дайындау	

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тасымалдау мен экспедиторлық қызмет құнын есептеу әдістемесі 2. Автомобиль көлігімен жүк тасымалдау ережелері 3. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау ережелері 4. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 5. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 6. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 7. Автомобилдердің негізгі түрлері мен параметрлері 8. Автомобиль көлігімен жүктерді тасымалдау кезінде төленетін кедендік баждар мен алымдарды есептеу ережелері 9. Жанар-жағармай шығынының эксплуатациялық нормалары, толық қалпына келтіруге арналған амортизациялық төлемдер, шиналардың тозу нормалары 10. Жүргізушілердің жалақысы мен қызметтік шығындарын есептеу негіздері 11. Коммерциялық ұсыныстың құрылымы, оны әзірлеу тәртібі және тапсырыс берушімен келісу 12. Автокөлік жолдарының желісі және жол бойындағы сервистік нысандардың орналасуы
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Дағды 2: Жеке түрдегі тасымалдауларға (халықаралық) және жеке түрдегі жүктерге (қауіпті, ірі габаритті және ауыр салмақты) рұқсат құжаттарын алу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықаралық автомобиль тасымалдауларына рұқсат алу, қажетті шетелдік рұқсат формаларын алу 2. Қауіпті, ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдауға арналған арнайы рұқсаттар алу 3. Рұқсат беру бақылауына жататын жүктерді тасымалдау кезінде нормативтік талаптардың сақталуын қадағалау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ұлттық тасымалдаушылардың халықаралық автомобиль тасымалдауларына допусқа ережелері 2. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау ережелері 3. Ірі габаритті және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 4. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 5. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 6. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Дағды 3: Жүктерді тасымалдау және экспедициялық қызметтерді жүзеге асыру кезінде құжаттарды дайындау және жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тапсырыс берушіден тасымалдауды ұйымдастыру үшін қажетті құжаттар мен ақпаратты сұрау 2. Тапсырыс беруші ұсынған құжаттардың дұрыс рәсімделгенін тексеру 3. Кедендік рәсімдеу үшін құжаттар пакетін дайындау 4. Сақтандыру компаниясы үшін құжаттар пакетін дайындау 5. Келісімшарттар мен қосымша келісімдер шарттарына сәйкес тапсырыс берушіге шоттар шығару 6. Тапсырыс берушіге шот-фактура мен орындалған жұмыстар актісін рәсімдеп, бекітуге жіберу 7. Құжаттарды курьер немесе экспресс-хат арқылы жеткізуді қамтамасыз ету және құжаттардың тапсырыс берушіге жеткізілгенін бақылау 8. Жүктердің тағайындалған жерге келгені туралы ақпараттың түсуін тіркеу

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халықаралық жүктерді автомобильмен тасымалдау шарттары туралы конвенция 2. Халықаралық автокөлік қатынастары жөніндегі келісімдер 3. "Автомобиль көлігі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 4. "Автомобиль жолдары туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 5. "Жол қозғалысы туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 6. Жүктерді автомобиль транспортында тасымалдау ережелері 7. Үлкен көлемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 8. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 9. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 10. Автокөлік техникалық пайдалану ережелері 11. Жүргізушілердің еңбек және демалыс режимін ұйымдастыру, тахографтарды қолдану ережелері 12. Келісімшарттар мен қосымша келісімшарттарды, қосымшаларын рәсімдеу тәртібі 13. Түрлі жүктерді тасымалдауды және экспедирлеуді ұйымдастыру үшін қажетті құжаттар тізімі 14. Тасымалдау мен экспедирлеуді ұйымдастыру барысында іскерлік хат алмасу ережелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 2: Жүк тасымалдау және экспедирлеу процесін автомобиль көлігі арқылы ұйымдастыру</p>	<p>Дағды 1: Жүк тасымалдауды көлік-экспедициялық қызметпен қамтамасыз ету жұмыстарын ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк тасымалдауды ұйымдастыруға қатысатын мамандарға мақсаттар мен операциялық міндеттерді анықтау 2. Көлік-экспедициялық қызмет көрсетумен айналысатын қызметкерлердің тапсырмалары мен міндеттерін орындауын бақылау 3. Жүктеу, тиеу, тауар-көлік құжаттарын рәсімдеу және қалыптастыру, сондай-ақ тасымалданатын жүктің жеткізілу мерзімдерін ескере отырып, көліктің келу кестесін жасау 4. Тасымалдаулардың орындалу барысы туралы ақпараттың келуін бақылау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автомобиль көлігі арқылы тасымалдауды басқару негіздері 2. Автокөлікте көлік-экспедициялық қызметтерді ұйымдастыру негіздері 3. Персоналды басқару әдістері 4. Автотасымалдауды және экспедирлеуді ұйымдастыру тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер 5. Арнайы, қауіпті, қапталмаған (негабаритті) және ауыр жүктерді автокөлікпен тасымалдаудың ерекшеліктері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

Дағды 2: Автотранспорт қызметтері нарығындағы мердігерлермен жұмыс істеуді ұйымдастыру	Машықтар:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөлікнарығында қажетті қызметтердің тізімін анықтау 2. Мердігерлер нарығын жедел мониторингтен өткізу 3. Келісімдерге қол қою және келісу мақсатында мердігерлермен келіссөздер жүргізу және жұмыс істеу 4. Жүк тасымалы мен экспедиторлық қызметтерді орындау, сондай-ақ тасымалды сүйемелдеу үшін мердігерге құжаттарды тапсыру 5. Мердігерлердің шоттарын төлеуді бақылау
	Білімдер:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Маркетинг және менеджмент негіздері 2. Негізгі мердігер серіктес компаниялардың, олардың басшылары мен тікелей орындаушыларының мекен-жайлары 3. Келісімшарттық жұмыс негіздері, мердігерлермен келісімшарттар жасау тәртібі 4. Шоттарды төлеу тәртібі
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 3: Көлік және экспедициялық қызметтердің сапасын жақсарту бойынша жұмыстарды жүргізу	Машықтар:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Клиенттермен шағымдық мәселелер бойынша келіссөз жүргізу 2. Шағымдардың пайда болуына себеп болған факторларды анықтау 3. Шағымдардың туындауына кінәлі тұлғаларды және қатысты қызметкерлерді анықтау 4. Шағымдардың алдын алу шараларын әзірлеу 5. Қызмет көрсетудің сапасын жақсарту үшін клиенттермен өзара әрекеттесу 6. Жеткізушілердің жұмыс тиімділігін мониторингтеу, жеткізушілер рейтингін құру 7. Жеткізушілер тарапынан сапасыз қызмет көрсетілген жағдайда клиенттердің шағымдарын жеткізушілерге жолдау 8. Клиенттердің ең жиі қоятын сұрақтары мен шағымдарының тізімін жасау
	Білімдер:
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Азаматтық құқық негіздері 2. Тасымалдау-экспедиторлық және логистикалық қызметтің құқықтық негіздері 3. Жүк тасымалының автомобиль көлігі арқылы жүзеге асырылу ережелері 4. Үлкен көлемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 5. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 6. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 7. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 8. Шағымдық құжаттарды қарау тәртібі және шағымдарға байланысты хат-хабар жүргізу ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3: Жүк тасымалдау және экспедициялау қызметінің нәтижелерін бақылау автокөлікте	

	<p>Дағды 1: Жүк тасымалдау қызметінің негізгі көрсеткіштерін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компания бөлімшелерінің есептерін талдау 2. Жүк тасымалының өзіндік құнын төмендетуге және тасымалдау қызметінің тиімділігін арттыруға бағытталған жобаларды әзірлеу 3. Жүк сапасының нақты көрсеткіштерін бақылау: жеткізудің уақтылығы, клиентті хабардар ету, жүкті сақтау 4. Белгіленген кезеңдегі қызмет нәтижелері бойынша қолда бар деректерге негізделген аналитикалық материалдар дайындау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компанияның мақсаттары мен міндеттері 2. Көлік қызметінің көрсеткіштерін есептеу әдістемесі 3. Автомобиль көлігімен тасымалдауды және экспедирлеуді ұйымдастыру мен жүзеге асыру тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер 4. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау ережелері 5. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау ережелері 6. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 7. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 8. Автомобиль көлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 9. Жоғары тұрған басшылықтың бұйрықтары мен өкімдері 10. Есепті кезеңге арналған компанияның көлік қызметі көрсеткіштерінің жоспары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Тасымалдау қызметінің негізгі қаржылық көрсеткіштерін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шығындарды бақылау жүйесін құру 2. Тасымалдау қызметінің қаржылық көрсеткіштерін бақылау, мысалы: тасымалдаудың рентабельділігі, жалпы пайда жоспарының орындалуы, таза пайда жоспарының орындалуы және т.б. 3. Жоспарланған және нақты көрсеткіштерді салыстыру арқылы қызмет нәтижелерін талдау 4. Анықталған теріс ауытқуларды бағалау 5. Теріс ауытқуларды жою бойынша іс-шараларды әзірлеу 6. Қаржылық көрсеткіштерді жақсарту бойынша іс-шаралардың іске асырылуын бақылау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қаржылық менеджмент және маркетинг негіздері 2. Жүйелік талдау әдістері 3. Тасымалдау қызметін басқарудың тиімділігін талдау әдістері 4. Қаржылық көрсеткіштерді есептеу әдістемесі 5. Нәтижелікті бағалаудың негізгі критерийлері 6. Автотасымалдау экономикасы
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Еңбек функциясы 4: Жүк тасымалдау және автокөлік тасымалдау экспедициясы қызметін дамыту саласындағы стратегияны әзірлеу</p>		

<p>Дағды 1: Инновациялық даму стратегиясы және заманауи технологияларды қолдану</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жолдар мен автокөліктің жағдайы, өту және айналып өту маршруттары, жол бойындағы сервис объектілерінің орналасқан жері туралы ақпараттық базаларды құру 2. Жүк тасымалдау кезінде спутниктік навигация жүйелерін енгізу, жүктің орналасқан жері мен жағдайы туралы ақпарат алу мүмкіндігімен 3. Компанияның автотранспорт құралдарында апаттар мен төтенше жағдайларда жедел шақыру жүйесін енгізу 4. Пневмоподвескасы бар автокөліктер үшін салмақ өлшеу жүйелерін енгізу 5. Компания бөлімшелерінің қызметін, автопаркті, жанар-жағармай шығынын және т.б. қадағалау үшін заманауи бақылау жүйелерін енгізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының инфрақұрылымдық және көлік саласын дамыту стратегиясы мен бағдарламалары 2. Жүк тасымалдары жүзеге асырылатын негізгі халықаралық және ішкі автокөлік дәліздері 3. Спутниктік навигация жүйесінің негізгі принциптері 4. АКЖШ жүйесін және тиісті жабдықты пайдалану негіздері 5. Автокөліктердің салмақ өлшеу жүйесінің жұмыс істеу негіздері 6. Автопаркті, жанар-жағармай шығынын, бейнебақылау және басқа да бақылау жүйелерін басқару негіздері
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 2: Автотранспорт паркін толықтыру стратегиясы, материалдық-техникалық базаны нығайту және компанияның көлік қызметтері нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін арттыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компанияның автотранспорт паркін толықтыруға арналған ағымдағы және перспективалық жоспарларды әзірлеу 2. Қажетті автокөліктерді сатып алу мақсатында жеткізушілермен, лизингтік компаниялармен және екінші деңгейлі банктермен іздеу және келіссөз жүргізу 3. Көлік қызметтері нарығының сұранысына сүйене отырып, автопаркты қалыптастыру саясатын құру 4. Компанияның көлік қызметтері нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін бағалау және оны арттыруға арналған ұсыныстар әзірлеу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөлік құралдарының негізгі техникалық және эксплуатациялық сипаттамалары, олар жүктерді тасымалдау үшін пайдаланылады 2. Автокөлік құралдарын сатып алу, тіркеуге қою, алғашқы тіркеу үшін алынатын төлемдер мен утилизациялық алымдарды төлеу, кедендік баждарды төлеу, көліктің типін мақұлдау немесе көліктің конструкциясының қауіпсіздігі туралы куәлікті алу тәртібін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>

	Дағды 3: Жүктерді тасымалдау қызметтерін көрсету кезінде тәуекелдерді басқару жүйесін әзірлеу		Машықтар:	
			1. Мүмкін болатын тәуекелдерді анықтап, тәуекелдерді басқару стратегиясын түзету 2. Жоспарланған тасымалдау көлемінің азаюынан, пайдалану және қаржылық шығындардың өсуінен туындайтын мүмкін болатын шығындарды бағалау және мүмкін болатын теріс салдарды азайту мақсатында жылдам әрекет ету қабілетіне ие болу 3. Ақша қаражаттарының жоғалуы немесе толық алынбауымен байланысты коммерциялық тәуекелдерге жедел жауап беру 4. Тасымалдау және экспедициялық қызметтен күтілетін кірістілік деңгейімен байланысты қаржылық тәуекелдерді бағалау 5. Жүкті тасымалдау кезінде оның қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған шараларды қабылдау	
			Білімдер:	
			1. Тәуекелдерді басқарудың негіздері 2. Логистикалық тәуекелдердің классификациясы 3. Анықталған логистикалық тәуекелдерді басқару әдістері мен құралдары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:		Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық			
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:				
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:		Кәсіптің атауы:	
	6		Менеджер логист	
	3		Келіссөздер жүргізу дағдылары	
12. Кәсіптің карточкасы «Саяхатшы-көлік жүргізуші»:				
Топтың коды:	8322-9			
Қызмет атауының коды:	8322-9-005			
Кәсіптің атауы:	Саяхатшы-көлік жүргізуші			
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3			
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:				
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы "Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы" 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 31 желтоқсанда № 22003 болып тіркелді. 42-параграф. Экспедитор			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)		Мамандық: Логистика (салалар бойынша)	Біліктілік:
	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)		Мамандық: Автомобиль көлігіне техникалық қызмет көрсету, жөндеу және пайдалану	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі (арнайы орта, кәсіптік орта) білім, жұмыс өтіліне талаптар қойылмайды немесе жалпы орта білім және белгіленген бағдарлама бойынша арнайы дайындығы, жұмыс өтіліне талаптар қойылмайды			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:				
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3331-0-009 - Жүктерді тасымалдау жөніндегі экспедитор			

Қызметтің негізгі мақсаты:	Жүктің тағайындалған жерге уақытында жеткізілуін және оны алушыға бүтін-бояулы түрде, зақымсыз және шығынсыз тапсыруын ұйымдастыру, сонымен қатар тасымалдауға кететін шығындарды үнемдеу	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктің жөнелтуші қоймасынан қабылдануы, сандық көрсеткіштердің жүк накладнойлары мен қоса берілген құжаттармен сәйкестігінің тексерілуі 2. Жүктің, оның қаптамасының (тарасының) бүтіндігін тексеруге қажетті әрекеттерді орындау 3. Жүктің қауіпсіз тасымалдануын қамтамасыз ететін такелаждық құрал-жабдықтарды және автомобиль көлігінің санитарлық жағдайын тексеру 4. Жүк көлігінің кузовына жүкті тиеу, түсіру және орналастыру кезінде қауіпсіздік шараларының сақталуын және олардың дұрыс орындалуын бақылау 5. Жүкті тасымалдау кезінде маршрут бойымен соңғы нүктеге дейін жеткізуге және оның тасымалдау кезінде қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бақылау жасау 6. Жеткізілген жүкті қабылдаушыға тапсыру, қабылдау-сату құжаттарын рәсімдеу
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Жүктің жөнелтуші қоймасынан қабылдануы, сандық көрсеткіштердің жүк накладнойлары мен қоса берілген құжаттармен сәйкестігінің тексерілуі	Дағды 1: Жүкті қабылдап, оның атауы, жүк орамдарының саны, брутто салмағы және маркировкасының тауарды сүйемелдейтін құжаттарда көрсетілген мәліметтерге сәйкестігін тексеру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Экспедирленетін жүктің қабылдау орнына келгені туралы құжаттарды рәсімдеу және тиеу аймағына кіру рұқсатын алу 2. Жүкті қабылдау, сапалық және сандық көрсеткіштерді сүйемелдейтін құжаттармен салыстыру 3. Бір транспорт құралында тасымалдау кезінде жүктің үйлесімділігін анықтау
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк тасымалдау бойынша автомобиль көлігі ережелері 2. Көлемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 3. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 4. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 5. Транспорттық операцияларға қатысты жүк жөнелтуші ұйымның ішкі тәртіп, бұйрық және нұсқаулық ережелері 6. Жүкті жүк жөнелтушіден экспедитормен қабылдау тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Жүктің қабылдануы мен автокөлікпен тасымалдауға экспедиторлық қызмет көрсету туралы құжаттарды (келісімшарттарды) рәсімдеу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті экспедиторлық тасымалдау үшін барлық қажетті рәсімдерді сақтай отырып, транспорттық экспедиция келісімшартын рәсімдеу 2. Жүк жөнелтуші ұсынған құжаттардың түпнұсқалығын, жүк туралы мәліметтердің және жүргізуші мен экспедитор жұмысына әсер етуі мүмкін басқа ақпараттардың дұрыстығын тексеру 3. Санитарлық, фитосанитарлық, кедендік, транспорттық және басқа мемлекеттік бақылау түрлерінен өтуге қажетті құжаттар мен ақпараттың бар-жоғын тексеру

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Халыққа және ұйымдарға транспорттық-экспедициялық қызмет көрсетуге байланысты транспорттық-сопроводтық, транспорттық-экспедициялық, сақтандыру және талап арыздық құжаттарды рәсімдеу ережелері мен тәртібі 2. Курьерлік қызмет және экспресс-хат тасымалдау қызметін көрсету ережелері 3. Санитарлық, фитосанитарлық, кедендік, транспорттық және басқа мемлекеттік бақылау түрлерінен өту тәртібі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жүктің, оның қаптамасының (тарасының) бүтіндігін тексеруге қажетті әрекеттерді орындау	Дағды 1: Жүктің, қаптаманың (тараны) бүтіндігін тексеру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк пен қаптамада (тарада) ойық, зақымдану, тотығу және басқа көрінетін ақаулардың бар-жоғын тексеру 2. Жүктің бүтіндігін жүк жіберуші ұсынған және қосымша құжаттарда көрсетілген мәліметтермен салыстыра отырып тексеру 3. Фирмалық орау таспасы болмаған жағдайда немесе қайта орау кезінде қайта таразылау жүргізу
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк тасымалдаудың автомобиль көлігімен жүргізілу ережелері 2. Ірі көлемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 3. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 4. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 5. Жүк тасымалдау нормалары, жүктің қаптамасының (тараның) негізгі зақымдану және ақау түрлері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3: Жүктің қауіпсіз тасымалдануын қамтамасыз ететін такелаждық құрал-жабдықтарды және автомобиль көлігінің санитарлық жағдайын тексеру	Дағды 1: Автотранспорт құралын қажетті санитарлық жағдайда ұстауды қамтамасыз ету	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөлік құралдарының тиісті жүк түрін тасымалдауға жарамдылығын, оның санитарлық жағдайын тасымалдау кезінде санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес анықтау 2. Белгілі бір температура режимінде тасымалдауға арналған жүк көлігінің конструкциясында қарастырылған қосымша жабдықтың жұмысқа жарамдылығын тексеру 3. Көлік құралын талап етілетін санитарлық жағдайда ұстауды қамтамасыз ету
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жолаушылар мен жүктерді тасымалдауға арналған көлік құралдарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар 2. Автокөлік арқылы жүктерді тасымалдау ережелері 3. Экспедирленетін жүктерді тасымалдау және сақтау технологиялары, жүктерді тиеу және түсіру үшін көтергіш машиналар мен құрылғылармен ұстауға арналған ілмектер, көздер, шығыңқы бөліктер және басқа да құралдардың жарамдылық көрсеткіштері 4. Жүк автомобилінің конструкциясында қарастырылған қосымша жабдықты пайдалану нұсқаулықтары (арнайы жүк көліктерімен тасымалдау кезінде)
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Жүктің қауіпсіз тиеу, түсіру және тасымалдануын қамтамасыз етуге арналған такелаж құралдары мен құрылғылардың бар-жоғын тексеру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк автомобилін тиеуге, тасымалдауға және түсіруге дайындауды қауіпсіздік талаптарын сақтай отырып жүргізу 2. Механикалық тәсілмен тиеу немесе түсіру жүзеге асырылатын жүк орындарында көтергіш машиналар мен құрылғылармен ұстап алу үшін ілмектер, шығыңқы бөліктер немесе басқа арнайы құралдардың болуын тексеру 3. Пломбалық сымдардың, ілмектердің, шатырлар мен жабындардың бүтіндігін, еден мен борттардың қосылу жерлеріндегі тығыздағыштарды, жанармай бактарының қақпақтарын, борттық құлыптарды, цистерналардың мойындарының қақпақтарын және басқа жабдықтардың бүтіндігін тексеру (арнайы жүк автомобильдерімен тасымалдау кезінде) 4. Жүк автомобилінің кузовындағы жүктің бекіту құралдарының (көрпелер, тізбектер, сымдар, ағаш блоктар, тіректер, тайып кетпеуге арналған маталар және т.б.) тасымалдаудың қауіпсіздігін, жүктің және автокөліктің бүтіндігін қамтамасыз ететінін тексеру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк автомобильдерімен жүктерді тасымалдау ережелері 2. Экспедирленетін жүктерді тасымалдау және сақтау технологиялары, тиеу және түсіру кезінде көтергіш машиналар мен құрылғылар арқылы ұстауға арналған құралдардың (ілмектер, шығыңқы бөліктер және басқа арнайы құралдар) жарамдылық көрсеткіштері 3. Жүк автомобилінің конструкциясына енгізілген қосымша жабдықтарды пайдалану нұсқаулықтары (мамандандырылған жүк автомобильдерімен тасымалдау кезінде)
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Еңбек функциясы 4: Жүк көлігінің кузовына жүкті тиеу, түсіру және орналастыру кезінде қауіпсіздік шараларының сақталуын және олардың дұрыс орындалуын бақылау</p>	<p>Дағды 1: Жүктің, контейнерлердің, орауыш пен басқа да жүк орындарының орналастырылуы мен орналастырылуын, сондай-ақ бекіткіш құрылғылардың жұмысқа дайын күйге келтірілуін бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөліктің кузовында жүкті орналастыруды бақылау, рұқсат етілген салмақтық және габариттік параметрлерді сақтау және жүктің осьтер бойынша бөлінуін қамтамасыз ету 2. Бөлінетін жүктерді тиеу кезінде рұқсат етілген салмақтық-габариттік параметрлерден асуға жол бермеу 3. Бөлінбейтін ірі габаритті және (немесе) ауыр жүкті тасымалдауға арнайы рұқсатты уәкілетті органнан алу 4. Жүктің орналасуы, бекітілуі және орауышының бүтіндігі жөніндегі ескертулерді көлік құжаттарына көрсету 5. Жүктің көріністі шектемеуін, басқаруды қиындатпауы мен автокөліктің тұрақтылығын бұзбауын тексеру

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті орналастыру және төсеу нормалары – автокөліктің рұқсат етілген салмақтық-габариттік параметрлеріне сәйкес, жалпы пайдалану жолдарында қозғалу үшін белгіленген талаптарға сай 2. Бөлінбейтін ірі габаритті және (немесе) ауыр жүкті тасымалдауға арнайы рұқсат алу тәртібі, Қазақстан аумағында ірі габаритті және ауыр көліктер үшін төлем мөлшерлемелерінің нормалары 3. Жүк тасымалдау кезінде ерекше қорғауды, жолда күтім жасауды немесе басқа ерекше тасымалдау шарттарын қажет ететін жүктерді тасымалдауға арналған нормативтік-құқықтық және техникалық құжаттама 4. Көлік қозғалысы ережелері мен автомобиль жолдары арқылы ірі габаритті және ауыр жүктерді тасымалдау ережелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 2: Жүктің жүктелуін және түсірілуін оның саны, салмағы, маркіровкасы және қаптамасының бүтіндігіне сәйкес жүктеу құжаттамасы бойынша бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктің санын, салмағын, маркіровкасын және қаптамасының бүтіндігін қабылдау және тапсыру 2. Қаптамадағы маркіровканың транспорттық құжаттамада көрсетілген ақпаратқа сәйкестігін, пломбалардың бекітілуін және олардың нөмірін тексеру 3. Жүкқұжаттарда, буып-түю парақтарында және басқа да ілеспе құжаттарда көрсетілген деректерге нақты тиелген (немесе түсірілген) жүктің сәйкессіздіктерін белгілей отырып, сәйкестігін тексеру
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк тиеу-түсіру жұмыстарын ұйымдастыру технологиялары 2. Жүк тиеу-түсіру операциялары кезінде автокөліктің тоқтап тұру нормативтері 3. Жүк тиеу-түсіру жұмыстарын орындау нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 5: Жүкті тасымалдау кезінде маршрут бойымен соңғы нүктеге дейін жеткізуге және оның тасымалдау кезінде қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бақылау жасау	<p>Дағды 1: Жүкті уақытылы жеткізу үшін көлік құралдарының қозғалыс маршрутын әзірлеу және оны жүк жөнелтушімен келісу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті тағайындалған жерге жеткізу үшін тиімді қозғалыс маршрутын әзірлеу 2. Көлік құралдарының жол-климаттық жағдайларды ескере отырып, бүкіл маршрут бойынша жанармай шығынын анықтау 3. Жүк жөнелтушімен маршрутты және жеткізу мерзімдерін келісу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктерді тасымалдаудың оңтайлы маршруттары, автокөлік жолдарының, құрылыстардың және олардың инфрақұрылымының жағдайы 2. Жол-климаттық жағдайларды ескере отырып, жанармай-шикізат шығындарының нормалары 3. Кәсіби және іскерлік этика негіздері 4. Конфликтология негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	<p>Дағды 2: Жүктің жеткізілу мерзімін анықтау және оны жүк алушымен келісу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктің жеткізілу мерзімін автокөлікпен жүк тасымалдау ережелері мен тәуліктік жол жүру нормаларына сәйкес анықтау 2. Жолдағы аялдаулар орындарын жүргізушінің (жүргізушілер экипажының) еңбек және демалыс режимін ескере отырып ЕСТР талаптарына сай белгілеу 3. Жол бойында тасымалдың барлық кезеңінде ақпараттық сүйемелдеуді қамтамасыз ету 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөліктің жүкпен тәуліктік жүріс нормалары, автокөлікпен жүк тасымалдау ережелерінде көзделген 2. Жол бойындағы демалыс орындары, кемпингтер, қонақүйлер, жанармай құю станциялары, тамақтану пункттерінің орналасуы 3. Жүргізушілердің (жүргізушілер экипажының) еңбек және демалыс режимін реттейтін нормативтік-құқықтық актілердегі ережелер 4. Жүк жөнелтушілердің, жүк алушылардың, автокөлік кәсіпорнының мекенжайлары, телефон нөмірлері, электрондық пошта және басқа байланыс құралдары 	
		<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Ұсынылмайды</p>	
		<p>Дағды 3: Жүкті тоқтау кезінде, қайта тиеу кезінде және түсіру жұмыстарын күту кезінде дұрыс сақтау режимін қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Физикалық-химиялық қасиеттері мен биологиялық ерекшеліктерін негізге ала отырып, жүкті тасымалдау мен сақтаудың режимі мен шарттарын ескере отырып, оны тасымалдауды және сүйемелдеуді ұйымдастыру 2. Қауіпті және тез бұзылатын жүктер, сондай-ақ тірі жүк және жануарлардан алынатын шикі өнімдер сияқты ерекше режимдегі жүктерді тасымалдауды ұйымдастыру 3. Жүктің нақты түріне қойылатын талаптарға сәйкес тасымалдаудың аралық кезеңдерінде (аялдамалар, ауыстырып тиеу, түсіруді күту) жүкті сақтаудың температуралық, ылғалдылық және санитарлық режимдерінің сақталуын бақылау
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тасымалданатын жүктердің классификациялық белгілері, физика-химиялық қасиеттерінің ұқсастығы, тасымалдау, қайта жүктеу режимі мен тәсілі, сондай-ақ тасымалдау барысында үйлесімділігі 2. Қауіпті және тез бұзылатын жүктерді, сондай-ақ тірі жануарлар мен мал өнімдерін сақтау және тасымалдау режимдері 	
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Ұсынылмайды</p>		
<p>Еңбек функциясы 6: Жеткізілген жүкті қабылдаушыға тапсыру, қабылдау-сату құжаттарын рәсімдеу</p>	<p>Дағды 1: Жүкті қабылдаушыға беру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүкті қабылдаушының қабылдауын қадағалау 2. Пломбалар мен орамдардың маркировкасының тасымалдау құжаттарындағы мәліметтерге сәйкес келуін тексеру 3. Тапсырыс берушімен келісілген түсіру кезінде құжаттағы алынған белгілерді тексеру 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк қабылдау-сертификаттау бойынша автокөлікпен жүк тасымалдау ережелері 2. Жүктің қабылданғаннан кейін қабылдаушыға тапсыру құжаттарын рәсімдеу тәртібі мен ережелері 	
		<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p> <p>Ұсынылмайды</p>	

	Дағды 2: Жеткізілген жүктің бір бөлігінің жетіспеушілігі немесе зақымдануы анықталған кезде актілерді жасауға қатысу	Машықтар:	
		1. Жүктердің жетіспеуіне, бүлінуіне және басқа да тиісті құжаттарға актілер жасауға қатысу 2. Офистік қосымшаларды қоса алғанда, қажетті бағдарламаларды қолдана отырып, дербес компьютерде факсимильді және көшірмелі ұйымдастыру техникасында жұмыс істеу 3. Жүктің жетіспеуіне немесе бүлінуіне актілерді ресімдеу кезінде тасымалдауға қатысушылармен өзара іс-қимылды жүзеге асыру	
		Білімдер:	
		1. Жүктің қабылдануы мен тапсыру тәртібі 2. Жүктердің жетіспеушілігі немесе зақымдануы туралы құжат формалары және оларды толтыру тәртібі 3. Кәсіби және іскерлік этика негіздері 4. Конфликтология негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
	Дағды 3: Жүктің қабылданғанын растайтын құжаттарды, сондай-ақ жол парағын және тауар-тасымалдау құжаттарын ресімдеу	Машықтар:	
		1. Қабылдау-тапсыру, тауар-көлік құжаттамаларын ресімдеудің дұрыстығын тексеру 2. Көлік құжаттарының барлық міндетті бағандарының толық және дұрыс толтырылуын бақылауды жүзеге асыру 3. Қабылдау-беруді ресімдеу кезінде құжаттамада көрсетілгендермен жүк туралы нақты деректерді салыстырып тексеру	
		Білімдер:	
		1. Тауар-тасымалдау құжаттарын ресімдеуге қатысты автомобиль көлігімен жүк тасымалдау ережелері 2. Іскерлік және кәсіби этика негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Жүк көлігінің жүргізушісі	
	2	Тарификатор (автомобиль көлігінде)	
13. Кәсіптің карточкасы «Диспетчер (жүк көліктерін сүйемелдеу)»:			
Топтың коды:	3159-0		
Қызмет атауының коды:	3159-0-001		
Кәсіптің атауы:	Диспетчер (жүк көліктерін сүйемелдеу)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (Нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеуіндегі тізбесінде № 22003 болып тіркелген). 27 - параграф. Диспетчер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Логистика (салалар бойынша)	Біліктілік:

	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Автомобиль көлігінде тасымалдауды ұйымдастыру және қозғалысты басқару	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	тиісті мамандық (біліктілік) бойынша техникалық және кәсіптік (арнайы орта, кәсіптік орта) білім, жұмыс өтіліне талаптар қойылмайды немесе жалпы орта білім, арнайы бағдарлама бойынша оқытылуы және басқару (өндіріс) процесін жедел реттеу бойынша кемінде 3 жыл, оның ішінде осы ұйымда кемінде 1 жыл жұмыс өтілі.		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	3157-2-001 - Автомобиль көлігінің диспетчері		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Автотранспорт арқылы көлік-экспедициялық қызмет көрсету процесін диспетчерлік сүйемелдеуді қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Жүк тасымалдау процесін ұйымдастыру операцияларын тасымалдауды басқару ақпараттық технологияларын қолданып орындау 2. Жүктерді экспедициялау барысында тасымалдаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету талаптарын орындау және оңтайлы шешімдерді таңдау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру 3. Жүктерді тасымалдау жоспары мен тапсырмаларын орындауды бақылауды қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Жүк тасымалдау процесін ұйымдастыру операцияларын тасымалдауды басқару ақпараттық технологияларын қолданып орындау	Дағды 1: Жүк жөнелтуші мен жүк алушы өкілдерін тасымалдау процесінде қажетті ақпаратпен қамтамасыз ету	Машықтар:	
		1. Жүк жөнелтушілер мен жүк алушыларға тасымалдау процесінің барысы туралы қажетті ақпарат беру 2. Қажет болған жағдайда, клиенттермен тасымалдау маршруттарын өзгерту мәселелерін келістіру 3. Тасымалдаудың барлық кезеңдерінде жүк жөнелтушілермен және жүк алушылармен тұрақты байланыста болу	
		Білімдер:	
		1. Жүк көліктерімен жүктерді тасымалдау ережелері 2. Үлкен көлемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 3. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 4. Жүк тасымалдау (жүк жөнелтушінің/жүк алушының өтініші) және транспорттық экспедиция келісімшарттарының шарттары 5. ЖҚҚ техникалық пайдалану ережелерінің негізгі ережелері	
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды		
	Дағды 2: Жүк жөнелтуші/жүк алушымен келісілген маршрут бойынша тасымалдау шарттары мен ерекшеліктері туралы жүргізушілерді нұсқау беру	Машықтар:	
		1. Жүргізушілерді жүк тасымалдау маршруттары мен қашықтығы, жол-климаттық жағдайлар, мүмкін болатын қауіптер және маршрут өзгерістері туралы хабардар ету 2. Жүргізушілерге маршрут бойынша қосымша тиеу пункттерінің мекенжайларын хабарлау 3. Қауіпсіз тасымалдау мен жүктердің уақытылы жеткізілуін қамтамасыз ету үшін алынған ақпаратты жүргізушілерге жеткізу 4. Жүргізушілерге (жүргізуші құрамына) еңбек және демалыс режимін қатаң сақтау туралы уақтылы ақпарат беру	

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Маршрут бойынша кәсіпорындардың мекенжайлары және олардың жұмыс режимі 2. Тасымалдау, қабылдау, сақтау, қорда ұстау, тауарларды өткізу және экспедиторлық қызмет көрсету ережелерін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттар 3. Жол қауіпсіздігі үшін автомобиль жолдарының маршруттары мен схемалары, олардың жағдайы және қозғалыс шарттары 4. Жүргізушілердің (жүргізуші экипажының) еңбек және демалыс режимін, ЕСТР нормаларын реттейтін нормативтік-құқықтық актілердің ережелері
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 3: Жүк тасымалдауды орындау үшін қажетті жол парақтарын, жүк-тасымалдау накладтықтарын және басқа да құжаттарды толтыру, беру және қабылдау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жол парақтарын толық қажетті мәліметтерді енгізіп толтыру, беру және қабылдау 2. Жол парақтарын қозғалыс журналына тіркеу 3. Жүк-тасымалдау накладтықтарын дұрыс толтырылғанын тексеру (мөрлердің, реквизиттердің, жүктің қабылданғаны мен тапсырылғаны туралы белгілердің болуы) 4. Жол парақтарында орын алған бұзушылықтарды анықтап, басшылықты хабардар ету <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автомобиль көлігі туралы Қазақстан Республикасының заңы 2. Автомобиль көлігімен жүктерді халықаралық тасымалдау шарты туралы конвенция 3. Жүк тасымалдауларын автомобиль көлігімен жүзеге асыру ережелері 4. Үлкен көлемді және ауыр жүк тасымалдау ережелері 5. Қауіпті жүк тасымалдау ережелері 6. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 7. Автокөліктерді техникалық пайдалану ережелері 8. Жол парақтарын, жүк-тасымалдау накладтықтарын рәсімдеу және өңдеу тәртібі, техникалық-эксплуатациялық көрсеткіштерді есепке алу 9. Есеп журналдарын жүргізу тәртібі, есеп формалары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Дағды 4: Жүк тасымалдау процесінің және тиеу-түсіру жұмыстарын орындау барысын ағымдағы түрде есепке алу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктің тиеу, түсіру және тасымалдау әдістерінің қауіпсіздік ережелері мен еңбекті қорғау талаптарына сәйкестігін бақылау 2. Жүк жөнелту және қабылдау жұмыстарына байланысты кешенді іс-шаралардың орындалуын бақылау 3. Жүктің төселуі мен тасымалдануы кезінде қауіпсіздік шараларының сақталуын бақылау 4. Бөлінетін жүктерді тиеу кезінде және бөлінбейтін ірі өлшемді, ауыр жүктерді тиеу кезінде рұқсат етілген салмақ және көлем нормаларының бұзылмауын, арнайы рұқсаттың болуын бақылау

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктерді автокөлікпен тасымалдау ережелері 2. Ірі өлшемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 3. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 4. Рұқсатнамалық жүйені қолдану ережелері 5. АТС техникалық пайдалану ережелері 6. Жүк тиеу-түсіру жұмыстары мен қоймада сақтау кезінде қолданылатын қолданыстағы нұсқаулықтар 7. Қазақстан Республикасының жалпы пайдалану жолдары бойынша автокөліктердің жүруіне рұқсат етілген өлшемдік және салмақтық параметрлері 8. Автокөліктердің жол жүрісіне арналған маусымдық шектеулер 9. Тауарларды қабылдау, сақтау, қоймалау, өткізу және экспедициялық қызмет көрсету ережелерін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	<p>Дағды 5: Жүк тасымалдау өтінімдері бойынша жүк жіберушілермен/жүк алушылармен келіссөздер жүргізу және автокөлікті тиеуге беру уақыты мен орнын келісу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тасымалдауды тиімді бақылау және ұйымдастыру мақсатында клиенттермен келіссөздер жүргізу 2. Қажет болған жағдайда тапсырыс берушілермен өтінімдерді келісу және оларға қажетті өзгерістер енгізу 3. Тараптардың талаптарына сәйкес тасымалдау бойынша құжаттарға өзгерістер енгізу
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттары, оның ішінде диспетчерлік қызмет туралы ережелер, тасымалдауды бақылау диспетчерінің лауазымдық нұсқаулығы 2. Автотранспорт және экспедиция саласындағы қызметті реттейтін көлік заңнамасының және оның ведомстволық нормативтік-құқықтық актілерінің негіздері 3. Түрлі жүк түрлерін тиеу, түсіру және тасымалдау әдістері мен шарттары 4. Жүк тасымалдау келісімшарттарының (жүк жөнелтуші/жүк алушы өтінімдері) және көлік экспедициясы шарттарының шарттары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Жүктерді экспедициялау барысында тасымалдаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету талаптарын орындау және оңтайлы шешімдерді таңдау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру	<p>Дағды 1: Көліктің жұмысындағы қалыптан тыс тоқтап қалулар мен ақауларды жою бойынша әрекеттерді орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөліктің тоқтап қалуы мен оның себептері туралы ақпаратқа ие болу 2. Жолдағы проблемалық учаскеден айналып өту үшін баламалы маршрутты анықтау және оны жүргізушіге толық хабарлау 3. Бос автокөлікті оралу бағытында жүктеуді қамтамасыз ету
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еңбек ұйымдастыру және басқару негіздері 2. Жүк тасымалдау, қабылдау, сақтау, қоймаға орналастыру, тауарларды өткізу және экспедиторлық қызмет көрсету ережелерін реттейтін нормативтік құқықтық актілер 3. Кәсіби қарым-қатынас әдістері және келіссөз жүргізу тәсілдері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

<p>Дағды 2: Тасымалдаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету және тасымалдауды оперативті басқару</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүктердің қозғалыс процесін, олардың сақталуын, маршрутты сақтауын және уақытында өтуін қадағалау 2. Логистика, жүктердің қозғалысы туралы ақпаратты талдау және жоспарланған маршруттан, қозғалыс кестесінен, тасымалдау және транспорттық экспедиторлық шарттардан ауытқулардың себептерін анықтау 3. Ақпарат жинау және тасымалдаудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету кезеңдерін, мерзімдерін және әдістерін түзету 4. Жүкті жіберушілерге/алушыларға тасымалдаудың алдын ала келісілген шарттарынан ауытқулар және олардың себептері, сондай-ақ тасымалдауды басқару бойынша қабылданған шешімдер туралы хабарлау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Автомобиль көлігі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2. Жүктерді автомобиль көлігімен тасымалдау ережелері 3. Ірі көлемді және ауыр жүктерді тасымалдау ережелері 4. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 5. Рұқсат беру жүйесін қолдану ережелері 6. Автомобиль көліктік құралы техникалық пайдалану ережелері 7. Жүктерді тасымалдау, қабылдау, сақтау, қоймалау, сатылым және экспедиторлық қызмет көрсету ережелерін реттейтін нормативтік құқықтық актілер 8. Еңбек қауіпсіздігі, техникалық қауіпсіздік және өндірістік санитария ережелері мен нормалары
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 3: Жол парақтарында тиісті техникалық-эксплуатациялық көрсеткіштерді есептеу жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автотранспорттың нақты жүріс қашықтығын анықтау 2. Жанармай шығынын анықтау 3. ЖСМ шығыны бойынша есептер құрастыру <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөлік жолдарының негізгі маршруттары мен схемалары 2. Кәсіпорында қолданылатын автокөлікті ұстауға арналған ЖСМ және басқа шығындар нормалары 3. Автокөліктік құралдарды техникалық пайдалану ережелері
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Ұсынылмайды</p>
<p>Дағды 4: Қажет болған жағдайда автопаркте уақытында техникалық қызметпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жүргізуші құрамы арасында тасымалдауды орындау кезінде көлік тәртібін сақтау мәселелері бойынша нұсқама жүргізу 2. Штаттан тыс жағдайларға жедел әрекет ету және басшылықты уақтылы хабардар ету 3. Қажетті жағдайларда (техникалық ақаулық, авария) жылжымалы құрамға техникалық көмек көрсетуді ұйымдастыру

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Жол қозғалысы туралы» Қазақстан Республикасының заңы 2. Автокөлік құралын техникалық пайдалану ережелері 3. «Автомобиль көлігі туралы» Қазақстан Республикасының заңы 4. Автомобиль көлігімен жүктерді тасымалдау ережелері 5. Еңбек қорғау, техника қауіпсіздігі және өндірістік санитария ережелері мен нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 3: Жүктерді тасымалдау жоспары мен тапсырмаларын орындауды бақылауды қамтамасыз ету	Дағды 1: Тұрақты байланыс орнату және сақтау: клиенттермен (жүк жіберушілер/жүк алушылар) және тиеу-түсіру пункттерімен	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк тасымалдау және экспедиторлық қызмет көрсету бойынша қызмет алушылармен транспорттық кәсіпорынның жұмысын үйлестіру 2. Тасымалдау және қосымша қызметтерге арналған өтініштерді қабылдау 3. Көліктік қызмет көрсету сапасына бақылау жүргізу 4. Диспетчерлік қызметтің жұмысын оңтайландыруға арналған ұсыныстар әзірлеу және іс-шаралар жүргізу
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүк тасымалдауды автомобиль көлігімен жүзеге асыру ережелері 2. Автомобиль көлігімен тасымалдауды ұйымдастыру негіздері 3. Жүк тиеу-түсіру және қоймалаумен байланысты жұмыс кезінде қолданыстағы нұсқаулықтар 4. Еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы және өндірістік санитарияның ережелері мен нормалары 5. Іскерлік және кәсіби этика негіздері 6. Кәсіби этика негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Автотранспорт құралдарының жұмыс нәтижелерін жедел есепке алу, бақылау және талдау жүргізу	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Жүргізушілерге ауысымдық тапсырмаларды дайындап, олардың орындалуын бақылау 2. Жол парақтары бланктарын есепке алу, оларды беру және уақтылы қайтарылуын, реквизиттердің дұрыс толтырылуын және мөрлердің қойылуын бақылау 3. Көлік процесінің бұзылуы, жүк жетіспеушілігі немесе зақымдану жағдайларын тергеу 4. Ауысымдық-күндік жоспар-тапсырманың орындалуын талдау 5. Жедел бұйрықтар журналының тұрақты жүргізілуін қамтамасыз ету
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 2. "Автомобиль көлігі туралы" Қазақстан Республикасының заңы 3. Жүк тасымалының автомобиль көлігі арқылы жүргізу ережелері 4. Автокөлік тасымалын ұйымдастыру негіздері 5. Еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы және өндірістік санитария ережелері мен нормалары
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды

	Дағды 3: Көлікті тасымалдау бойынша ауысымдық жоспар мен тапсырмаларды ұйымдастыру және реттеу	Машықтар:	
		1. Тасымалдау маршруттарын және ауысымдық-күндік жоспарларды әзірлеу 2. Қозғалыстағы автокөліктің қажеттілігін есептеу 3. Жұмыс объектілері мен жүк жөнелтушілер/жеткізушілер өтініштері бойынша автокөліктерді жоспарлау, шығару кестесіне сәйкес 4. Жүргізушілерге тасымалдау тапсырмаларының шарттары бойынша нұсқау беру 5. Автокөліктің уақытында шығуын қадағалау 6. Егер автокөлік жоспар бойынша шықпай қалса, оны ауыстыру	
		Білімдер:	
		1. «Жол қозғалысы туралы» Қазақстан Республикасының заңы 2. Автокөлік құралдарын техникалық пайдалану ережелері 3. «Автомобиль көлігі туралы» Қазақстан Республикасының заңы 4. Жүк автокөлігімен тасымалдау ережелері 5. Еңбек қорғау, қауіпсіздік техникасы және өндірістік санитария ережелері мен нормалары 6. Автокөлік тасымалын ұйымдастыру негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Аналитикалық ойлау Эмоционалды тұрақтылық Қарым-қатынас Орындаушылық		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Автокөлік тасымалдары жөніндегі менеджер	
	3	Автотасымалдау экспедиторы (жүргізуші-экспедитор)	
14. Кәсіптің карточкасы «Автокөлік компаниясының басшысы»:			
Топтың коды:	1325-1		
Қызмет атауының коды:	1325-1-044		
Кәсіптің атауы:	Автокөлік компаниясының басшысы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	7		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	«Басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2020 жылғы 30 желтоқсандағы № 553 бұйрығы (Нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеуіндегі тізбесінде № 22003 болып тіркелген). 91-параграф. Ұйымның директоры (бас директор, атқарушы директор, президент, басқарма төрағасы, басқарушы)		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары оқу орнынан кейінгі білім (магистратура, резидентура)	Мамандық: Көлік қызметтері	Біліктілік: -
	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Көлік қызметтері	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	кадрларды даярлаудың тиісті бағыты бойынша жоғары (немесе жоғары оқу орнынан кейінгі) білім және тиісті кәсіптік қызмет бойынша басшы лауазымдардағы жұмыс өтілі кемінде 5 жыл		

Формалды емес және информталы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Көлік-экспедициялық компанияның қызметін ұйымдастыру және бақылау	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Көлік-экспедициялық қызметті ұйымдастыру 2. Көлік-экспедициялық қызметтерді ұсыну саласында компания қызметін стратегиялық басқару
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Көлік-экспедициялық қызметті ұйымдастыру	Дағды 1: Көлік-экспедициялық қызметті ұйымдастыру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Көлік экспедициясы шарттарымен көзделген жұмыстарды (жүкті тиеу, түсіру, сұрыптау, жеткізу және әкету және т.б.) ұйымдастыру 2. Жүктерді тасымалдауды ұйымдастыруға деген жалпы сұраныс пен тапсырысты түсіну және тіркеу 3. Жүктерді тасымалдауды ұйымдастыруға түскен тапсырыстардың жүзеге асырылуын модельдеу және болжау 4. Келіп түсетін және жөнелтілетін жүктер, тасымалдау төлемдері, жеткізу мерзімдері, тасымалдау шарттары мен басқа да тасымалдау, тиеу-түсіру және коммерциялық операциялар бойынша анықтамалық-ақпараттық жұмысты ұйымдастыру 5. Жүктерді тиеу, түсіру, жеткізу және әкету бойынша операциялық жоспарлардың орындалуын ұйымдастыру және түзету 6. Жүк қабылдау-тапсыру пункттерінің жұмысын ұйымдастыру 7. Барлық тәуекел түрлері бойынша кепілдіктер беруді ұйымдастыру 8. Жүк операциялары кезіндегі көліктің бос тұрып қалуын қысқарту, өткізу қабілетін арттыру, қоймалар мен алаңдарды, автокөліктің кіреберіс жолдарын тиімді пайдалану, тиеу-түсіру машиналары мен механизмдерін, көлік құралдарын ұтымды пайдалану шараларын өзірлеу 9. Озық әдіс-тәсілдерді, еңбек ұйымдастырудың тиімді үлгілерін, жүк және коммерциялық жұмысты басқарудың автоматтандырылған жүйелерін, қызметкерлердің автоматтандырылған жұмыс орындарын енгізу

	<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автомобиль көлігіндегі негізгі технологиялық үдерістер 2. Жүктерді тасымалдау ережелеріне, тасымалдауды құжатпен ресімдеуге, рұқсат беру жүйесіне, кедендік рәсімдерге, жүкті тасымалдау кезіндегі қауіпсіздік шараларына қатысты ұлттық және халықаралық заңнама 3. Автомобиль көлігімен жүк тасымалдау ережелері 4. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау ережелері 5. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 6. Рұқсат беру жүйесін қолдану қағидалары 7. Автомобиль көлігіндегі көлік тарифтерін құру принциптері 8. Жүкті тасымалдау, бекіту, орау және таңбалау шарттарына қойылатын стандарттар 9. Жүкті тиеу және бекіту бойынша техникалық шарттар 10. Жүк тасымалына және коммерциялық операцияларға арналған құжаттама 11. Жүктерді күзету тәртібі туралы ережелер 12. Жүкті тиеу-түсіру жұмыстарын материалдық-техникалық қамтамасыз етуді ұйымдастыру негіздері 13. Жүк операциялары кезіндегі көлік құралдары мен контейнерлердің бос тұрып қалу нормалары 14. Халықаралық автомобиль жүк тасымалы нарығының ерекшеліктері, рұқсат беру жүйесінің қолданылуы 15. Маршруттар мен бағыттардың ерекшеліктері, сондай-ақ транзиттік мемлекеттердің аумағы арқылы өту шарттары 16. Кәсіпорын қызметкерлерінің жұмыс уақыты мен демалыс уақыты туралы ережелер 17. Жүк және коммерциялық жұмысты басқарудың автоматтандырылған жүйелері 18. Актілік-претензиялық жұмыстың негіздері 19. Келіссөздер жүргізу және іскерлік хат алмасу үшін жеткілікті деңгейде (қажет болған жағдайда) ағылшын тілін білу
Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
<p>Дағды 2: Жүк және коммерциялық жұмысқа бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жылжымалы құрамның жүк көтергіштігі мен сыйымдылығына белгіленген нормаларға сәйкес ұтымды пайдаланылуын бақылау 2. Жүк тиеу-түсіру жұмыстарын орындауды ұйымдастыруды бақылау 3. Жүк тасымалы және көлік экспедициясы шарттарының орындалуын бақылау 4. Жүк тасымалдау ережелерінің, соның ішінде халықаралық қатынастардағы және рұқсат беру жүйесінің талаптарының сақталуын бақылау 5. Көрсетілетін қызметтердің көлемін және компания табыстарын, оның ішінде халықаралық автомобиль жүк тасымалдарынан түсетін табыстарды бағалау 6. Қызметкерлердің өндірістік және еңбек тәртібін сақтауын, лауазымдық нұсқаулықтарды, еңбек қорғау, техника қауіпсіздігі, өндірістік санитария және өрт қауіпсіздігі ережелері мен нормаларын орындауын бақылау

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автомобиль көлігіндегі негізгі технологиялық үдерістер 2. Компания қызметкерлерінің штаттық кестесі және лауазымдық нұсқаулықтары 3. Есеп беру нысандары және есептерді тапсыру мерзімдері 4. Нарықтық шаруашылық жүргізу әдістері және қаржылық менеджмент 5. Есеп айырысу, компанияның шаруашылық-қаржылық қызметіне экономикалық талдау жүргізу, ішкі резервтерді айқындау әдістері 6. Автомобиль көлігімен жүк тасымалдау ережелері 7. Ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдау ережелері 8. Қауіпті жүктерді тасымалдау ережелері 9. Рұқсат беру жүйесін қолдану қағидалары 10. Автомобиль көлік құралдарын техникалық пайдаланудың ережелері 11. Жүк операциялары кезіндегі көлік құралдарының бос тұрып қалу нормалары 12. Кәсіпорын қызметкерлерінің жұмыс және демалыс уақыты туралы ережелер 13. Жүкті тиеу және бекіту бойынша техникалық шарттар 14. Жүк тиеу-түсіру жұмыстарындағы еңбек қауіпсіздігі және өндірістік санитария ережелері 15. Өндірістік сипаттағы жазатайым оқиғаларды тергеу және есепке алу әдістемелері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Еңбек функциясы 2: Көлік-экспедициялық қызметтерді ұсыну саласында компания қызметін стратегиялық басқару	Дағды 1: Компанияның қызмет саясатын мен стратегиясын, оларды іске асыру тетігін әзірлеу	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компанияның қызмет саясатын, стратегиясын айқындау, даму бойынша стратегиялық мақсаттар қою 2. Көлік пен көлік-экспедициялық қызметтер нарығының даму үрдістерін айқындау, болжау және талдау 3. Негізгі бәсекелестерді және нарықтағы бәсекелестік жағдайларын анықтау 4. Операциялық қызметті стратегиялық талдау әдістері мен құралдарын қолдану 5. Компанияның операциялық қызметі саласындағы міндеттерді тұжырымдау 6. Компания мақсаттарына сәйкес іске асыру жоспарын құрастыру 7. Компания стратегиясының орындалуына мониторинг жүргізу

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегиялық менеджмент, маркетинг, өндірісті ұйымдастыру, заманауи бизнес-технологиялар, қаржылық басқару негіздері 2. Көлік-экспедициялық қызметтер нарығында қызмет атқаратын жетекші компаниялардың құрылымы, жұмыс істеу тәртібі, мақсаттары мен міндеттері 3. Көлік қызметіне қатысты стратегиялық, мақсатты бағдарламалар, нормативтік құқықтық актілер 4. Көлік және көлік-экспедициялық қызметтің даму үрдістері 5. Азаматтық заңнама негіздері 6. Стратегияларды, бизнес-жоспарларды, келісімдер мен шарттарды әзірлеу тәртібі 7. Шарттық жұмыстың негіздері 8. Жүк жеткізудің көлік схемаларын оңтайландыру тәсілдері, амалдары мен әдістері 9. Сыртқы экономикалық қызмет негіздері (Incoterms, көлік құқығы бойынша халықаралық конвенциялар, кеден заңнамасының негіздері) 10. Электрондық құжат айналымы негіздері, электрондық құжаттар алмасу сервистері, EDI 11. Келіссөздер жүргізу және іскерлік хат алмасу үшін жеткілікті деңгейде (қажет болған жағдайда) ағылшын тілін білу
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
	Дағды 2: Компания қызметі стратегиясының іске асырылуына мониторинг жасау және бақылау	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Таңдалған стратегияны бағалау 2. Стратегияның орындалуын және компания қызметінің мақсаттарына қол жеткізілуін бағалау және бақылау 3. Компанияның, оның құрылымдық бөлімшелерінің өндірістік-шаруашылық және қаржылық-экономикалық қызметін түзет <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экономикалық индикаторлар жүйесі 2. Стратегияны іске асырудың әртүрлі кезеңдерінің мақсаттарын сипаттайтын көрсеткіштер 3. Компания қызметіндегі күшті және әлсіз жақтар 4. Бақылауға қиын сыртқы факторлар 5. Тәуекел-менеджмент негіздері
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	Ұсынылмайды
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Жауапкершілік Стратегиялық ойлау Күйзеліске тұрақтылық Тез шешім қабылдай білу Командада жұмыс істей білу Аналитикалық ойлау</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Менеджер логист

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:
Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі
Орындаушы:
Өзбеков С.Қ., +7 (717) 298 33 02, transport@transport.gov.kz
16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
Қазақстан Республикасының Көлік министрлігі

Жоба жетекшісі:

Өзбеков С.Қ.

E-mail: transport@transport.gov.kz

Телефон нөмірі: +7 (717) 298 33 02

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: 3 , 31.07.2025 г.

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 12.11.2025 г.

19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2025 г.

21. Бағдарлы қайта қарау күні: 31.12.2028 г.